

Література:

1. Юрчик І. Б. Взаємозв'язок ефективності ринку праці та його інституційного забезпечення. *Науковий Вісник Херсонського державного університету. Економічні науки*. 2016. Вип. 17. Ч. 4. С. 109–121.

2. Чистяков І. Соціальні аспекти ринку праці. *Суспільство й економіка*. 2000. № 9. С. 87–102.

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

*Благой В.В., канд. екон. наук, доцент
Рочева Г.В., студент*

Харківський національний університет будівництва та архітектури

За сучасного розвитку та формування ринкової економіки України рушійною силою є саме розвиток малого підприємництва. За умов сучасності досить важливе значення посідає питання ефективного та раціонального введення малого підприємництва, а також виявлення та подолання негативних факторів, що заважають діяльності підприємств.

Створення малих підприємств в Україні має низку переваг у порівнянні з великими підприємствами, а саме:

В Україні основними перевагами малих підприємств над великими є:

1. Можливість змінити структуру економіки (в країнах зі сприятливими умовами для ведення бізнесу більшу частину ВВП виробляють малі й середні підприємства).

2. Створення нових робочих місць.

3. Забезпечення конкуренції на ринку, наповнення ринку товарами та послугами, що матимуть попит.

4. Можливість подолати галузевий монополізм та ін.

Основними причинами уповільнення розвитку малого підприємництва в Україні є:

– податковий тягар, який змушує багато малих підприємств перейти в тіньову економіку;

– недотримання підприємцями чинного законодавства про реєстрацію, через що місцева влада закриває їхній бізнес;

– відсутній законодавчий механізм державної фінансової підтримки малого підприємництва;

– недосконалість системи обліку та статистичної звітності малих підприємств;

– обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення;

– недосконалість системи навчання та перепідготовки кадрів для підприємницької діяльності тощо [1].

Особливістю малих підприємств є постійна конкуренція за виживання, вони змушені постійно розвиватися й адаптуватися до поточних умов ринку,

адже для існування потрібно отримувати більший прибуток [2].

Беручи до уваги наступну таблицю, з показниками розвитку великого, середнього та малого підприємств, можна побачити роль та частку малого бізнесу в економіці, оцінити потреби людей у товарах і послугах.

Таблиця 1 – Кількість суб'єктів господарювання, зайнятих працівників та обсяг реалізації продукції великого, середнього та малого підприємства в Україні за 2016-2019 роки [3]

Роки	Види підприємств		
	Великі	Середні	Малі
Кількість суб'єктів господарювання, одиниць			
2016	383	15113	1850034
2017	399	15254	1789406
2018	446	16476	1822671
2019	518	18129	1922978
Обсяг реалізованої продукції, (товарів, послуг), млн.грн.			
2016	2391454,3	2683303,6	1651982
2017	2929516,6	3314956,1	2067799,3
2018	3515839,5	3954017,5	2496947,7
2019	3631415	4194484,1	2698213,4
Кількість зайнятих працівників, осіб			
2016	1586582	2649985	3871758
2017	1560900	2623807	3956331
2018	1574301	2784464	4173665
2019	1608347	3089709	4319757

Проаналізувавши дані з сайту державної служби статистики України (табл. 1), можна зробити висновок, що за останні 4 роки кількість суб'єктів господарювання поступово збільшувалась (з кожним роком кількість нових підприємств перевищувала число закритих), а тому і обсяг реалізованої продукції, і кількість зайнятих працівників відповідно зросли. Це свідчить про поліпшення умов для ведення підприємницької діяльності.

Отже, малі підприємства відіграють значну роль в розвитку економіки України та задоволенні потреб населення, і саме тому уряду країни необхідно покращувати ситуацію у цій сфері, а саме: створювати відповідну нормативно-правову базу для розвитку малого підприємства, надавати фінансово-кредитну, матеріально-технічну, інформаційно-консультативну, кадрову підтримку та ін.

Література:

Варналій З. С., Васильців Т. Г., Покришка Д.С. Пріоритети вдосконалення державної політики розвитку малого підприємництва в Україні. *Стратегічні пріоритети*. 2014. № 2 (31). С. 49–54.

2. Крисак А. О., Мусятовська Л. Й. Актуальні проблеми розвитку малих підприємств в Україні та перспективні напрями їх вирішення. *Економічна наука*. : сайт URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/14_2019/6.pdf.

3. Офіційний web-сайт державної служби статистики України : сайт URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОНДОВИХ БІРЖ В УКРАЇНІ

*Валінкевич Н.В., проф.,
Недільська С.С., магістр,
Поліський національний університет*

Активно діючий фондовий ринок є одним із головних факторів становлення цілісної та динамічної економіки країни. Фондовий ринок задає тенденцію розвитку виробництва, забезпечує раціональне використання вільних фінансових ресурсів та гарантує стійкі темпи зростання економіки, забезпечуючи фінансування як реального сектору, так і соціальної сфери.

З огляду на це, рівень розвитку фондового ринку є надзвичайно важливим елементом, який постає індикатором ділової активності країни та ефективності функціонування суб'єктів підприємництва.

Фондовий ринок України наразі знаходиться на стадії формування, а процес його становлення, на нашу думку, ще далекий до завершення. В умовах непростой економічної ситуації в Україні найбільш гостро постає питання дослідження тенденцій розвитку фондового ринку загалом та біржового зокрема. Фондовий ринок України поступово розвивається навіть з врахуванням не стійких економічно-політичних факторів. Про це свідчать показники щодо темпу приросту обсягів торгів на біржовому ринку України. У 2019 р., порівняно з 2018 р., темп приросту становив 31,75%, а це безперечно позитивна тенденція. При порівнянні темпу приросту обсягів торгів відносно ВВП, то тут також помітною є тенденція зростання на тлі 2017 та 2018 рр. У 2019 р. приріст цього показника склав 19,58%.

Слід звернути увагу, що за останні чотири роки на ринку цінних паперів прослідковується спрямування до збільшення відсоткового обсягу облігацій внутрішніх державних позик у біржових торгах. За фінансовою звітністю НКЦПФР у 2019 р. облігації внутрішніх державних позик становили 80,98% від усього обсягу біржових торгів, а це майже на 12 в.п. більше від 2018 р., коли вони становили 68,8% та на 50 в.п. більше порівняно з 2015 р. (тоді їх вага в повному обсязі становила лише 30,2 %, а найбільшу частку займали акції та акції корпоративного інвестиційного фонду). Обсяг торгів на біржовому ринку